

[Maisted]

bejde imellem en regering, der på grund af egne indre vanskeligheder forsøger røveri ved højlys dag, og de bestjålne på grundlag af en bemyndigelseslov, der giver røverne ret til at stoppe enhver investering og påføre bevillingshaverne det fulde tab? Det samarbejde må blive noget specielt. Jeg kunne forestille mig, energiministeren håber på, at bevillingshaverne siger, at det første tab er det billigste, og at de opgiver at få deres ret.

Men denne gang tror jeg de røde har fået en modstander, der er villig til at kæmpe for sine rettigheder og har økonomiske kræfter hertil. Det vil være en samfundsgavnlig kamp, hvis der blev sat en stopper for den samfundsundergravende virksomhed, de røde står for.

Kalnæs (SF):

Jeg skal først sige noget om SFs generelle holdning til eftersøgning og udvinding af energiressourcer i den danske undergrund, og derefter vil jeg på grundlag heraf gå lidt nærmere ind på de tre lovforslag, som er til behandling i dag.

For SF er det afgørende, at både eftersøgning og udvinding af olie og gas er under samfundsmæssig kontrol. Vi kan ikke acceptere, at det er private firmaers vurderinger af, hvor der er størst fortjeneste, der er afgørende for, hvad der skal ske. Det må være en samfundsmæssig vurdering af, hvad der tjener befolkningen bedst, som afgør, hvad vi skal satse på.

Den naturlige følge heraf er, at vi i SF anser en ekspropriation af eneretsbevillingen for at være det rigtige, således at vi netop kan lave en samfundsmæssig udnyttelse af vore ressourcer. Men en anden acceptabel mulighed ville være en ordning, hvor der var mindst 51 pct.s statsdeltagelse. Det vil altså ikke fratage A. P. Møller eneretsbevillingen, men sikre en statslig kontrol med udvindingen af de energiressourcer, vi har inden for landets grænser.

Vi synes også, det er væsentligt, at DUC, hvis selskabet skal fortsætte med at arbejde i Nordsøen, får samme vilkår, som andre koncessionshavere skal have efter den ny undergrundslov.

Regeringen har imidlertid taget det udgangspunkt, at man ikke vil ekspropriere, men i stedet for vil regulere eneretsbevillin-

gen. Vi er uenige i dette udgangspunkt, men vi har forstået, at det ligger fast, og derfor må vi også tage vores udgangspunkt i det synspunkt.

Vi synes også, det er rimeligt at gøre dette. For selv om der ligger alvorlige begrænsninger i, at man kun vil regulere og ikke ekspropriere, er det alligevel meget væsentligt for os, at den ændring af forholdene i den danske del af Nordsøen, som skal ske, sker ved en åben lovgivning i folketinget og ikke ved forhandling bag lukkede døre mellem A. P. Møller og regeringen. Vi kan under ingen omstændigheder acceptere, at den danske energipolitik skal afgøres af, hvad et enkelt stort firma kan presse regeringen til at gå med til. Vi mener, at en genoptagelse af forhandlingerne ville være en hån mod folkestyret. Hvis de borgerlige partier skulle prøve at presse regeringen til dette, mener vi, at regeringen i stedet for bør udskrive folketingsvalg. Så bliver det befolkningen, der kommer til at afgøre, om den ordning, vi skal have, skal laves ved lovindgreb, eller om det skal være et enkelt firma, som i kraft af sin pengemagt kan øve afgørende indflydelse på dansk energipolitik.

Det er et firma, om hvem det tidligere konservative, men nu borgerligt uafhængige Fyens Stiftstidende i december 1980 skrev, at hvis det hæderkronede firma etisk og juridisk mener sig berettiget til en så ublu fortjeneste på den danske befolknings bekostning, så har det set forkert på årstallet.

Men med regeringens udgangspunkt, at lovgivningen skal være en regulering og ikke en ekspropriation, er det stadig væk afgørende for os, at der bliver ens vilkår i Nordsøen. Det betyder, at vores holdning til de tre lovforslag, vi behandler i dag, i høj grad bliver afhængig også af de to kommende lovforslag, nemlig det, der drejer sig om beskatning af fortjenesten ved olie- og gasudvindingen, og det forslag, der kommer om en ny undergrundslov.

Om skattelovgivningen siger energiministeren i sin fremsættelsestale, at den vil blive generelt udformet og komme til at omfatte både de nuværende og de kommende deltagere i olie- og gasproduktion på dansk område. Der bliver sagt, at udgangspunktet vil blive taget i moderne lovgivning i Norge og England, og at skattelovgivningen må sikre samfundet en betydelig del af fortjenesten.